European Parliament
2024-2029

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2025/0132(COD)

17.10.2025

***I
ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 όσον αφορά την εφαρμογή της έννοιας της «ασφαλούς τρίτης χώρας»
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Lena Düpont

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
***I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
***II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
***III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

Τροπολογίες σε σχέδιο πράξης

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου σε δύο στήλες

Η διαγραφή κειμένου σημαίνεται με πλάγιους έντονους χαρακτήρες στην αριστερή στήλη. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με πλάγιους έντονους χαρακτήρες και στις δύο στήλες. Το νέο κείμενο σημαίνεται με πλάγιους έντονους χαρακτήρες στη δεξιά στήλη.

Η πρώτη και η δεύτερη γραμμή της επικεφαλίδας κάθε τροπολογίας προσδιορίζουν το σχετικό τμήμα του εξεταζόμενου σχεδίου πράξης. Εάν μία τροπολογία αναφέρεται σε ήδη υφιστάμενη πράξη την οποία το σχέδιο πράξης αποσκοπεί να τροποποιήσει, η επικεφαλίδα περιέχει επιπλέον και μία τρίτη και μία τέταρτη γραμμή που προσδιορίζουν αντίστοιχα την υφιστάμενη πράξη και τη διάταξή της στην οποία αναφέρεται η τροπολογία.

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου με μορφή ενοποιημένου κειμένου

Τα νέα τμήματα του κειμένου σημαίνονται με πλάγιους έντονους χαρακτήρες. Τα τμήματα του κειμένου που απαλείφονται σημαίνονται με το σύμβολο ▌ ή με διαγραφή. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με πλάγιους έντονους χαρακτήρες που υποδηλώνουν το νέο κείμενο και με διαγραφή του κειμένου που αντικαθίσταται.
Κατ' εξαίρεση, δεν σημαίνονται οι τροποποιήσεις αυστηρά τεχνικής φύσης που επιφέρουν οι υπηρεσίες κατά την επεξεργασία του τελικού κειμένου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....14

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 όσον αφορά την εφαρμογή της έννοιας της «ασφαλούς τρίτης χώρας»
(COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2025)0259),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 2 και το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C10-0088/2025),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

– έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 60 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A10-0000/2025),

1. εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·

2. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκ νέου την πρόταση στο Κοινοβούλιο, αν την αντικαταστήσει με νέο κείμενο, αν της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις·

3. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

Τροπολογία 1

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 1 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(1α) Όταν τα κράτη μέλη εκτιμούν αν μια τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί ασφαλής τρίτη χώρα για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348, θα πρέπει να είναι σε θέση να λάβουν υπόψη αν η εν λόγω χώρα περιλαμβάνεται σε ενωσιακό ή εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 61 του εν λόγω κανονισμού. Η εγγραφή μιας χώρας σε έναν τέτοιο κατάλογο μπορεί να αποτελέσει σημαντική ένδειξη της γενικής κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της σταθερότητας στη χώρα αυτή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο αιτών θα έχει αποτελεσματική πρόσβαση σε αποτελεσματική προστασία στην εν λόγω τρίτη χώρα σύμφωνα με την αρχή της μη επαναπροώθησης και με τον κανονισμό (ΕΕ) . 2024/1348.

Or. en

Τροπολογία 2

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(2) Η ύπαρξη σύνδεσης μεταξύ του αιτούντος και της ασφαλούς τρίτης χώρας δεν απαιτείται από το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες, ιδίως τη Σύμβαση της Γενεύης, ή από το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να	(2) Η ύπαρξη σύνδεσης μεταξύ του αιτούντος και της ασφαλούς τρίτης χώρας δεν απαιτείται από το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες, ιδίως τη Σύμβαση της Γενεύης, ή από το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να

εφαρμόζουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας όταν δεν μπορεί να διαπιστωθεί σύνδεση μεταξύ του αιτούντος και της οικείας ασφαλούς τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι συμφωνία ή ρύθμιση με την οικεία τρίτη χώρα απαιτεί την εξέταση της ουσίας των αιτήσεων αποτελεσματικής προστασίας που υποβάλλονται από αιτούντες που υπόκεινται στην εν λόγω συμφωνία ή ρύθμιση.	εφαρμόζουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας όταν δεν μπορεί να διαπιστωθεί σύνδεση μεταξύ του αιτούντος και της οικείας ασφαλούς τρίτης χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι συμφωνία ή ρύθμιση με την οικεία τρίτη χώρα ***έχει συναφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τουλάχιστον ένα κράτος μέλος και*** απαιτεί την εξέταση της ουσίας των αιτήσεων αποτελεσματικής προστασίας που υποβάλλονται από αιτούντες που υπόκεινται στην εν λόγω συμφωνία ή ρύθμιση.
	Or. en

Τροπολογία 3

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 2 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(2α) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης και να αποφευχθούν αποκλίνουσες πρακτικές μεταξύ των κρατών μελών, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση συμφωνιών ή ρυθμίσεων που συνάπτονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τρίτες χώρες. Τα εν λόγω μέσα σε επίπεδο Ένωσης προσφέρουν κοινό νομικό και διαδικαστικό πλαίσιο για τη συνεργασία στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το δίκαιο και τα πρότυπα της Ένωσης και ενισχύουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας.
	Or. en

Τροπολογία 4

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(3) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας βάσει της ύπαρξης σύνδεσης μεταξύ του αιτούντος και της οικείας τρίτης χώρας, ***λόγω της οποίας θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στην εν λόγω τρίτη*** χώρα.	(3) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας βάσει της ύπαρξης σύνδεσης μεταξύ του αιτούντος και της οικείας τρίτης χώρας, ***καθώς εύλογα αναμένει κανείς από τον αιτούντα να μεταβεί και να αιτηθεί προστασία σε εκείνη τη*** χώρα.
	Or. en

Τροπολογία 5

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 4 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(4α) Προκειμένου να διαφυλαχθεί η αποτελεσματικότητα της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας και να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή σε ολόκληρη την Ένωση, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την εν λόγω έννοια θα πρέπει να εξετάζουν πλήρως όλους τους λόγους που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1348 πριν να εξετάσουν αίτηση διεθνούς προστασίας επί της ουσίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετάζουν, με ολοκληρωμένο τρόπο, αν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά οι όροι που αφορούν σύνδεση, διέλευση, αφενός, ή υφιστάμενη συμφωνία ή ρύθμιση με την οικεία τρίτη χώρα, αφετέρου. Μόνο όταν δεν μπορεί να εφαρμοστεί κανένας από τις όρους αυτούς ή όταν η τρίτη χώρα αρνείται να δεχθεί ή να ξαναδεχθεί τον αιτούντα, θα πρέπει να του χορηγηθεί πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου εντός της Ένωσης.
	Or. en

Τροπολογία 6

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(5) Δεδομένης της ευάλωτης κατάστασης των ασυνόδευτων ανηλίκων και της ανάγκης για στοχευμένη στήριξη, η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας θα πρέπει να εφαρμόζεται στους ασυνόδευτους ανηλίκους μόνο όταν μπορεί να διαπιστωθεί σύνδεση με την οικεία τρίτη χώρα ή διέλευση μέσω αυτής και πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 59 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν ανηλίκους.	(5) Δεδομένης της ευάλωτης κατάστασης των ασυνόδευτων ανηλίκων και της ανάγκης για στοχευμένη στήριξη, η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας θα πρέπει να εφαρμόζεται στους ασυνόδευτους ανηλίκους μόνο όταν μπορεί να διαπιστωθεί σύνδεση με την οικεία τρίτη χώρα ή διέλευση μέσω αυτής και πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 59 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. ***Ωστόσο, όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια αυτή σύμφωνα με τις συμφωνίες ή τις ρυθμίσεις που έχουν συναφθεί με την οικεία τρίτη χώρα. Σε κάθε περίπτωση,*** τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν ανηλίκους.

Or. en

Τροπολογία 7

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(6) Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η διαφάνεια όσον αφορά τη σύναψη από τα κράτη μέλη συμφωνιών και ρυθμίσεων με ασφαλείς τρίτες χώρες και να στηριχθούν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προκειμένου, αφενός, να καθορίσουν ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά	(6) Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η διαφάνεια όσον αφορά τη σύναψη από τα κράτη μέλη συμφωνιών και ρυθμίσεων με ασφαλείς τρίτες χώρες και να στηριχθούν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προκειμένου, αφενός, να καθορίσουν ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά

την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης και, αφετέρου, να συντονίσουν τις προσπάθειές τους έναντι των τρίτων χωρών για την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Με τον τρόπο αυτό, θα είναι επίσης εφικτό να παρακολουθείται αν οι συμφωνίες ή οι ρυθμίσεις με τις τρίτες χώρες πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο παρών κανονισμός. Αναμένεται επίσης να αυξήσει τη συνέπεια και τη συνοχή με την οποία εφαρμόζεται η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας σε ολόκληρη την Ένωση και να συμβάλει στην εν γένει εύρυθμη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη πριν από τη σύναψη συμφωνιών ή διακανονισμών με τρίτες χώρες.

την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης και, αφετέρου, να συντονίσουν τις προσπάθειές τους έναντι των τρίτων χωρών για την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Με τον τρόπο αυτό, θα είναι επίσης εφικτό να παρακολουθείται αν οι συμφωνίες ή οι ρυθμίσεις με τις τρίτες χώρες πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο παρών κανονισμός. Αναμένεται επίσης να αυξήσει τη συνέπεια και τη συνοχή με την οποία εφαρμόζεται η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας σε ολόκληρη την Ένωση και να συμβάλει στην εν γένει εύρυθμη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη ***κατά την έναρξη διαπραγματεύσεων και*** πριν από τη σύναψη συμφωνιών ή διακανονισμών με τρίτες χώρες.

Or. en

Τροπολογία 8

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ***αντιμετώπιση*** του κινδύνου διαφυγής των αιτούντων στους οποίους εφαρμόζεται η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων περιορίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή θέτοντας σε κράτηση τον οικείο αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 10 της ίδιας οδηγίας, προκειμένου να αξιολογούν το παραδεκτό των αιτήσεων.	(7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν ***όλα*** τα αναγκαία μέτρα για την ***αποτροπή*** του κινδύνου διαφυγής των αιτούντων στους οποίους εφαρμόζεται η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων περιορίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή θέτοντας σε κράτηση τον οικείο αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 10 της ίδιας οδηγίας, προκειμένου να αξιολογούν το παραδεκτό των αιτήσεων.
_____	_____
Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της	Οδηγία (ΕΕ) 2024/1346 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της

14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).	14ης Μαΐου 2024, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).
	Or. en

Τροπολογία 9

Πρόταση κανονισμού
Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(8) Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, ο αιτών δεν θα πρέπει να έχει αυτόματο δικαίωμα παραμονής στο έδαφος κράτους μέλους για τον σκοπό της προσφυγής κατά απόφασης περί απαραδέκτου που λαμβάνεται βάσει της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Ωστόσο, η εκτέλεση της αντίστοιχης απόφασης επιστροφής αναστέλλεται για όλη τη διάρκεια της προθεσμίας εντός της οποίας το οικείο πρόσωπο μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του πραγματικής προσφυγής ενώπιον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ***και όταν η εν λόγω προσφυγή ασκείται επειδή υπάρχει κίνδυνος παραβίασης*** της αρχής της μη επαναπροώθησης.	(8) Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, ο αιτών δεν θα πρέπει να έχει αυτόματο δικαίωμα παραμονής στο έδαφος κράτους μέλους για τον σκοπό της προσφυγής κατά απόφασης περί απαραδέκτου που λαμβάνεται βάσει της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Ωστόσο, η εκτέλεση της αντίστοιχης απόφασης επιστροφής αναστέλλεται για όλη τη διάρκεια της προθεσμίας εντός της οποίας το οικείο πρόσωπο μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του πραγματικής προσφυγής ενώπιον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. ***Όταν ασκείται η εν λόγω προσφυγή, η εκτέλεση μπορεί να ανασταλεί μόνον εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύεται ότι η απομάκρυνση θα είχε αποτέλεσμα την παραβίαση*** της αρχής της μη επαναπροώθησης.
	Or. en

Τροπολογία 10

Πρόταση κανονισμού
Άρθρο 1 – παράγραφος 1 – σημείο -1 (νέο)
Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348
Άρθρο 59 – παράγραφος 3 – εδάφιο 1 α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(-1) Στο άρθρο 59 παράγραφος 3

	προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:
	Όταν τα κράτη μέλη εκτιμούν αν μια τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί ασφαλής τρίτη χώρα σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορούν να λαμβάνουν υπόψη αν η εν λόγω χώρα περιλαμβάνεται σε ενωσιακό ή εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 61 του εν λόγω κανονισμού.

Or. en

Τροπολογία 11

Πρόταση κανονισμού
Άρθρο 1 – παράγραφος 1 – σημείο 1 – στοιχείο α
Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348
Άρθρο 59 – παράγραφος 5 – στοιχείο β – σημείο i

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
i) υπάρχει σύνδεση μεταξύ του αιτούντος και της εν λόγω τρίτης χώρας***, βάσει της οποίας θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στη συγκεκριμένη χώρα***·	i) υπάρχει σύνδεση μεταξύ του αιτούντος και της εν λόγω τρίτης χώρας·

Or. en

Τροπολογία 12

Πρόταση κανονισμού
Άρθρο 1 – παράγραφος 1 – σημείο 1 – στοιχείο α
Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348
Άρθρο 59 – παράγραφος 5 – στοιχείο β – σημείο iii

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
iii) υπάρχει συμφωνία ή ρύθμιση με την εν λόγω τρίτη χώρα, η οποία απαιτεί την εξέταση της ουσίας των αιτήσεων αποτελεσματικής προστασίας που υποβάλλουν οι αιτούντες που υπόκεινται στην εν λόγω συμφωνία ή ρύθμιση.»·	iii) υπάρχει συμφωνία ή ρύθμιση με την εν λόγω τρίτη χώρα, η οποία ***έχει συναφθεί από την Ένωση ή τουλάχιστον ένα κράτος μέλος*** και απαιτεί την εξέταση της ουσίας των αιτήσεων αποτελεσματικής προστασίας που υποβάλλουν οι αιτούντες που υπόκεινται στην εν λόγω συμφωνία ή ρύθμιση.»·

Or. en

Τροπολογία 13

Πρόταση κανονισμού
Άρθρο 1 – παράγραφος 1 – σημείο 1 – στοιχείο β
Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348
Άρθρο 59 – παράγραφος 5 – εδάφιο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
«Κατά την εφαρμογή του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, πρωταρχικό μέλημα αποτελεί το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο iii) δεν εφαρμόζεται όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος.	«Κατά την εφαρμογή του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, πρωταρχικό μέλημα αποτελεί το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο iii) δεν εφαρμόζεται όταν ο αιτών είναι ασυνόδευτος ανήλικος***, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο***.

Or. en

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση όσον αφορά την εφαρμογή της έννοιας της «ασφαλούς τρίτης χώρας» αποτελεί ένα έγκαιρο και στοχευμένο βήμα για να διασφαλιστεί ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου θα καταστεί και αξιόπιστο και λειτουργικό. Αντιμετωπίζει μακροχρόνιες ασυνέπειες στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει την έννοια και ανταποκρίνεται στις εκκλήσεις των εθνικών αρχών για μεγαλύτερη ευελιξία και νομική σαφήνεια.

Η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας παραμένει ουσιώδες μέρος της πολιτικής διεθνούς προστασίας. Αντικατοπτρίζει μια θεμελιώδη αρχή: όσοι έχουν ανάγκη προστασίας πρέπει να λαμβάνουν προστασία, αλλά όχι απαραιτήτως στην Ευρωπαϊκή Ένωση αν μπορούν να τύχουν αποτελεσματικής προστασίας σε τρίτη χώρα που θεωρείται ασφαλής για αυτούς. Ωστόσο, κατά την τελευταία δεκαετία, η πρακτική χρήση του εν λόγω εργαλείου προσέκρουσε στη διαδικαστική πολυπλοκότητα και τις αποκλίνουσες ερμηνείες μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την απαίτηση για «σύνδεση» μεταξύ του αιτούντος και της τρίτης χώρας και το αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα των προσφυγών. Τόσο οι θεσμικές αναλύσεις όσο και οι εκτιμήσεις ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι αναγκαίες προσαρμογές μπορούν να γίνουν χωρίς να θιγεί το διεθνές ή το ενωσιακό δίκαιο.

Η πρώτη βελτίωση αφορά το κριτήριο της σύνδεσης. Όπως αναγνωρίζεται από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και επιβεβαιώνεται από τη νομική κοινότητα, το διεθνές δίκαιο δεν απαιτεί την ύπαρξη προσωπικού δεσμού μεταξύ του αιτούντος και της χώρας που θεωρείται ασφαλής. Μολονότι η ύπαρξη σύνδεσης μπορεί να διευκολύνει την πρακτική συνεργασία, δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη νομιμότητα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ορθώς προτείνει να καταστεί το στοιχείο αυτό προαιρετικό, παρέχοντας έτσι στα κράτη μέλη την ευελιξία να αποφασίσουν αν και πώς θα το εφαρμόσουν, ανάλογα με τις επιχειρησιακές συνθήκες και την ύπαρξη πλαισίων ή ρυθμίσεων συνεργασίας με τις χώρες εταίρους.

Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι η πρόταση απαιτεί και από τα κράτη μέλη να ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη πριν από τη σύναψη συμφωνιών ή ρυθμίσεων με ασφαλείς τρίτες χώρες, γεγονός που θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια, αμοιβαία ευαισθητοποίηση και, τελικά, θα ενισχύσει τον συντονισμό και τη συνοχή των προσπαθειών της Ένωσης για τη διαχείριση της εξωτερικής μετανάστευσης.

Η αλλαγή αυτή δεν αποδυναμώνει τα θεμελιώδη δικαιώματα ή τα χαμηλότερα πρότυπα προστασίας. Αντιθέτως, αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα ότι η «σύνδεση» έχει συχνά καταστεί διοικητικό εμπόδιο και όχι εγγύηση. Διατηρώντας την αρχή της ατομικής αξιολόγησης, διασφαλίζουμε ότι κάθε υπόθεση θα εξακολουθήσει να εξετάζεται για να επιβεβαιωθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί να τύχει αποτελεσματικής προστασίας στην τρίτη χώρα, ενώ τηρούνται οι αρχές της μη επαναπροώθησης και της πρόσβασης σε δίκαιες διαδικασίες. Αυτό που αλλάζει δεν είναι το επίπεδο προστασίας, αλλά η ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν την έννοια με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Η δεύτερη βελτίωση αφορά το ανασταλτικό αποτέλεσμα των προσφυγών. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, η προσφυγή κατά απόφασης περί απαραδέκτου που βασίζεται στην έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας αναστέλλει αυτομάτως τη μεταφορά έως ότου εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση. Μολονότι η εν λόγω διασφάλιση αποσκοπούσε στην προστασία των αιτούντων από κάθε κίνδυνο επαναπροώθησης, έχει επίσης οδηγήσει σε παρατεταμένες δικαστικές διαδικασίες και αντιφατικές πρακτικές σε ολόκληρη την Ένωση. Η κατάργηση του αυτόματου ανασταλτικού αποτελέσματος, διασφαλίζοντας παράλληλα το δικαίωμα του αιτούντος να ζητήσει αναστολή ενώπιον δικαστηρίου, αποσκοπεί στον τερματισμό αυτής της πρακτικής. Η δικαστική αρχή εξακολουθεί να έχει την εξουσία να χορηγεί ανασταλτικό αποτέλεσμα, όταν υπάρχει βάσιμος κίνδυνος επαναπροώθησης ή άλλης ανεπανόρθωτης βλάβης.
Αυτή η ισορροπημένη προσέγγιση σέβεται πλήρως το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τη νομολογία τόσο του Δικαστηρίου όσο και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η νομολογία για τα ανθρώπινα δικαιώματα καθιστά σαφές ότι το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής δεν απαιτεί αυτόματη αναστολή σε όλες τις περιπτώσεις, αλλά μόνο ότι η προσφυγή μπορεί να έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα όταν είναι αναγκαίο. Ως εκ τούτου, η πρόταση υποστηρίζει τη δικαστική προστασία, ενώ παράλληλα αποκαθιστά τη δικονομική αποτελεσματικότητα. Αποτρέπει επίσης καταστάσεις νομικού κενού που στο παρελθόν έχουν αφήσει τους αιτούντες εγκλωβισμένους για μήνες ή χρόνια σε αβεβαιότητα, υπονομεύοντας την εμπιστοσύνη στα συστήματα ασύλου και επιφέροντας περιττό διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη.

Πρέπει να ενισχύσουμε τη συνοχή μεταξύ των διαδικασιών ασύλου και επιστροφής, συμβάλλοντας σε ένα πιο απρόσκοπτο σύστημα. Αποσαφηνίζοντας και εξορθολογίζοντας τους κανόνες, ενισχύουμε τη συνεργασία με τρίτες χώρες βάσει εταιρικών σχέσεων, διασφαλίζοντας ότι οι συμφωνίες και οι ρυθμίσεις σχετικά με την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας είναι αμοιβαία επωφελείς, τηρούν τις αρχές της κοινής ευθύνης και σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα. Συμπληρώνει την ευρύτερη εξωτερική μεταναστευτική πολιτική της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων μελλοντικών κόμβων επιστροφής και εξατομικευμένων ρυθμίσεων επανεισδοχής, όπου η έννοια της αποτελεσματικής προστασίας παραμένει κεντρική.

Η πρόταση της Επιτροπής παραμένει εντός των ορίων του διεθνούς δικαίου και της Σύμβασης της Γενεύης. Δεν καταργεί τις διασφαλίσεις, αλλά επαναφέρει τον αναλογικό χαρακτήρα στο δίκαιο της ΕΕ. Αρκετά στοιχεία του ισχύοντος πλαισίου υπερβαίνουν τις διεθνείς απαιτήσεις («κανονιστικός υπερθεματισμός»)· με την παρούσα αναθεώρηση επιδιώκουμε την ευθυγράμμισή τους με τις πραγματικές νομικές υποχρεώσεις.

Από πολιτική άποψη, το παρόν σχέδιο έκθεσης αποτελεί απτή συμβολή στην εφαρμογή του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο. Καταδεικνύει ότι η Ένωση μπορεί να ενεργήσει γρήγορα για να εξαλείψει τα διαδικαστικά εμπόδια που εμπόδισαν την ορθή λειτουργία του συστήματος ασύλου της. Αυτό ακριβώς απαιτεί μια σταθερή και δίκαιη μεταναστευτική πολιτική: διαδικασίες που επιβάλλονται γρήγορα και εύκολα, αλλά είναι και νομικώς άρτιες και σύμφωνες με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Θέλουμε να ενισχύσουμε την αξιοπιστία τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Δίνουμε στα κράτη μέλη τα εργαλεία για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του ασύλου, στέλνοντας παράλληλα ένα σαφές μήνυμα ότι η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στις ανάγκες προστασίας και στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διεθνείς υποχρεώσεις διεθνούς

προστασίας, αλλά είναι αποφασισμένη να περιορίσει την κατάχρηση του συστήματος ασύλου και τις χρονοβόρες διαδικαστικές καθυστερήσεις. Επιτρέπουμε επίσης την ταχύτερη συνεργασία με ασφαλείς χώρες εταίρους και ενθαρρύνουμε την κοινή ευθύνη μέσω διαρθρωμένων ρυθμίσεων.

Στόχος μας είναι να συμβάλουμε στον μακροπρόθεσμο στόχο μιας βιώσιμης ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής για το άσυλο που θα βασίζεται στην αλληλεγγύη, την εμπιστοσύνη και την προβλεψιμότητα. Ως εκ τούτου, χρειαζόμαστε αυτή την ρεαλιστική διόρθωση και όχι μια εννοιολογική αναθεώρηση, διασφαλίζοντας ότι ο μηχανισμός ασφαλούς τρίτης χώρας λειτουργεί όπως προβλεπόταν αρχικά, ώστε να παράγονται γρήγορα, δίκαια και νόμιμα αποτελέσματα για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Δεν πρόκειται για υποβάθμιση των προτύπων, αλλά για επιβεβαίωση της ικανότητας της Ευρώπης να συνδυάζει τις αρχές με την πράξη. Ένα λειτουργικό και αξιόπιστο σύστημα ασύλου είναι απαραίτητο για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών. Η τροποποίηση του κανονισμού για τις ασφαλείς τρίτες χώρες αποτελεί ένα συγκεκριμένο βήμα προς την επίτευξη αυτού του στόχου και ένα σαφές μήνυμα ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε θέση να προστατεύει τα σύνορά της, να υπερασπίζεται τις αξίες της και να παράγει αποτελέσματα.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η εισηγήτρια θεωρεί ότι η πρόταση της Επιτροπής απαιτεί μόνο στοχευμένες βελτιώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί πλήρης νομική σαφήνεια και επιχειρησιακή συνοχή.

Όταν εξετάζεται αν μια τρίτη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ασφαλής τρίτη χώρα, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω χώρα είναι ήδη καταχωρισμένη ως ασφαλής χώρα καταγωγής σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό μπορεί να χρησιμεύσει ως δείκτης της συνολικής σταθερότητας της χώρας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Για να διασφαλιστεί ότι η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας εφαρμόζεται με συνέπεια και αποτελεσματικότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει πρώτα να εξετάζουν όλους τους υφιστάμενους λόγους —όπως σύνδεση, διέλευση ή υφιστάμενη ρύθμιση— προτού εξετάσουν μια αίτηση ασύλου επί της ουσίας. Μόνο εάν δεν ισχύει κανένας από αυτούς, θα πρέπει να συνεχιστεί η διαδικασία εντός της Ένωσης.

Για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης και να αποφευχθούν αποκλίνουσες πρακτικές, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση συμφωνιών ή ρυθμίσεων με τρίτες χώρες σε επίπεδο ΕΕ, καθώς παρέχουν κοινό πλαίσιο, τηρούν τα πρότυπα της Ένωσης και ενισχύουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.

Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι εξαιρούνται από την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, όταν η εφαρμογή βασίζεται σε συμφωνία ή ρύθμιση με ασφαλή τρίτη χώρα. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την έννοια σε τέτοια βάση, όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι ο ανήλικος συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη. Με τον τρόπο αυτό διατηρείται η ισορροπία μεταξύ προστασίας και ασφάλειας και διασφαλίζεται η συνοχή με τους υφιστάμενους κανόνες της διαδικασίας στα σύνορα.

Δεδομένου ότι οι ανεξέλεγκτοι κίνδυνοι διαφυγής θα υπονόμευαν την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη τέτοιων διαφυγών.

Τέλος, προτείνουμε τη βελτίωση των κανόνων σχετικά με το ανασταλτικό αποτέλεσμα, διευκρινίζοντας ότι η εκτέλεση μπορεί να ανασταλεί μόνο όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύεται ότι η απομάκρυνση θα παραβίαζε την αρχή της μη επαναπροώθησης. Αυτό διασφαλίζει τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αποφεύγοντας παράλληλα περιττές διαδικαστικές καθυστερήσεις.

Η εισηγήτρια χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής και υποστηρίζει την ταχεία έγκρισή της, με περιορισμένες διευκρινίσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της διαφάνειας. Υιοθετώντας ευελιξία όσον αφορά το κριτήριο σύνδεσης και εγκρίνοντας τους αναθεωρημένους κανόνες για το ανασταλτικό αποτέλεσμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να συμβάλει στην ολοκλήρωση ενός συνεκτικού πλαισίου που θα εξυπηρετεί τόσο την προστασία όσο και την αποτελεσματικότητα.